

(1) Hekimlik Sanatı

Hekimin görev ve sorumluluğu nelerdir?

Hekimlerin görev ve sorumlulukları oldukça kapsamlıdır. Temel görev hastaların sağlığını koruyup iyileştirmek ve onlara en iyi sağlık hizmetini sunmaktır. Hekimlerin görev ve sorumlulukları arasında mesleğin onurunu korumak, maddi kazançtan çok insanlığa hizmeti ön planda tutmak, iyi tıbbi uygulamaları sürdürmek, bilgi ve becerileri geliştirmek ve doğru tıbbi kayıtları tutmak vardır. (Reddy, 2021).

1. **Önleyici Sağlık Hizmetleri:** Aşılar, tarama testleri ve koruyucu tedbirlerle hastalıkların önlenmesine yardımcı olmak.
2. **Tanı ve Tedavi:** Hastaların şikayetlerini dinleyip muayene ederek hastalıkları tanımak ve uygun tedavi yöntemlerini belirleyip uygulamak.
3. **Hasta İzlemi:** Tedavi sürecinin izlenmesi, tedaviye verilen yanıtın değerlendirilmesi ve gerektiğinde tedavi planının güncellenmesi.
4. **Danışmanlık ve Bilgilendirme:** Hastalara ve hasta yakınlarına hastalıklar, tedavi süreçleri hakkında bilgi vermek. Hastanın uygulanacak tedaviyi bilme ve tedavisi hakkında ikinci bir görüş alma hakkına ve isterse alternatif tedavi biçimleri arama hakkına sahiptir.
5. **Mesleki Sorumluluk:** Sürekli mesleki gelişimi sağlamak.
6. **Etik:** Meslek etiğine uygun davranmak, hasta gizliliğine saygı göstermek. Etik, uygun davranışı yöneten bir ilkeler koleksiyonudur. Tıpta etik kurallar başlangıçtan beri var olmuştur. Doktor, hastanın mahremiyet hakkına saygı göstermelidir.
7. **Meslektaşlara karşı göre ve sorululuk:** Meslektaşlarınıza, sizin beklediğiniz saygı ve sevgi ile davranın. Bir hastanın, uzmanlığı veya tedavisi konusunda bilgisi olmadığı bir hastalık nedeniyle bir hekime başvurması halinde, hekimin hastayı bilgilendirme ve hastanın başka bir hekime görünmesini önerme yasal sorumluluğu vardır.

1) Durga Lal Sharma & Shri Ram Saini: Rights And Duties Of Physician According To Ayurveda And Modern Perspective. International Ayurvedic Medical Journal {online} 2021 {cited August 2021} Available from: http://www.iamj.in/posts/images/upload/1789_1794.pdf

Hasta ve hekim arasındaki iletişimin temel özellikleri nelerdir?

Hasta ve hekim arasındaki iletişim, etkili bir tedavi süreci için kritik önem taşır. Etkili bir iletişim, tedavi sürecinin başarısını artırır. Başarılı hasta-hekim ilişkileri saygı, dürüstlük, güven, doğruluk ve açık iletişim gerektirir. Günümüzde hastalar her zamankinden daha fazla bilgi sahibidirler.

1. **Açıklık ve Şeffaflık:** Hekim, hastanın durumunu, tedavi seçeneklerini ve beklentileri açık ve anlaşılır bir şekilde açıklamalıdır. Hasta da şikayetlerini ve sorularını açıkça ifade etmelidir.
2. **Empati ve Anlayış:** Hekim, hastanın duygusal ve fiziksel durumuna empati göstermeli ve anlamaya çalışmalıdır. Bu, hastanın rahatlamasını ve güven duymasını sağlar.
3. **Aktif Dinleme:** Hekim, hastayı dikkatlice dinlemeli, onun söylediklerine değer verdiğini göstermelidir. Hasta da hekimi dikkatle dinlemeli ve önerilerini anlamaya çalışmalıdır.
4. **Geri Bildirim:** Hastanın hekimden aldığı bilgileri anlaması ve uygulayabilmesi için geri bildirim önemlidir. Hekim, hastanın anlamadığı veya yanlış anladığı noktaları düzeltmeli ve netleştirmelidir.
5. **Gizlilik ve Güven:** Hastanın kişisel ve tıbbi bilgileri gizli tutulmalı ve bu konuda hastaya güven verilmelidir. İyi iletişim kurulduğunda hastanın doktoruna güvenme olasılığı daha yüksektir ve tedavi planına uymaya daha isteklidir.

1) Shipman B. The role of communication in the patient-physician relationship. J Leg Med. 2010 Oct;31(4):433-42. doi: 10.1080/01947648.2010.535427. PMID: 21184317.

Hekimler için meslekler arası iletişimin temel özellikleri nelerdir?

Hekimler için meslekler arası iletişim, sağlık hizmetlerinin etkin ve bütüncül bir şekilde sunulması açısından büyük önem taşır. Etkili meslekler arası iletişim, sağlık hizmetlerinin kalitesini artırır ve hastaların tedavi süreçlerini daha olumlu yönde etkiler. Temel özellikler şunlardır:

- Ekip Çalışması ve İşbirliği:** Hekimler, hemşireler, eczacılar, fizyoterapistler ve diğer sağlık profesyonelleri ile uyum içinde çalışmalıdır. İşbirliği, hastanın tedavi sürecinin her aşamasında önemlidir.
- Açıklık ve Şeffaflık:** Sağlık ekibi üyeleri arasında açık ve şeffaf iletişim, tedavi planlarının ve hastanın durumu hakkındaki bilgilerin doğru ve eksiksiz bir şekilde paylaşılmasını sağlar. Etkili iletişim, tedavi seçeneklerini açıklamayı, artıları ve eksileri tartışmayı ve hastaların durumlarını anlamalarını sağlamayı içerir (Singhal et al., 2024).
- Aktif Dinleme:** Diğer sağlık profesyonellerini dikkatle dinlemek, onların perspektiflerini ve önerilerini anlamak, etkili iletişimin bir parçasıdır. Bu, özellikle karmaşık vakalarda önemlidir.
- Saygı ve Empati:** Tüm sağlık çalışanlarının, birbirlerinin uzmanlık alanlarına ve rollerine saygı göstermesi, empati ile yaklaşması gereklidir. Bu, çalışma ortamında pozitif bir atmosfere katkı sağlar.
- Geri Bildirim ve Öğrenme:** Meslektaşlar arasında düzenli geri bildirim alışverişi, sürekli öğrenme ve mesleki gelişim için teşvik edici bir ortam yaratır.
- Problem Çözme ve Karar Alma:** Ekip içinde etkin problem çözme ve karar alma süreçleri, hasta bakımının kalitesini artırır. Bu süreçlerde her sağlık profesyonelinin katkısı değerlidir.
- Dokümantasyon ve İletişim Araçları:** Hasta bilgileri ve tedavi planları, düzgün ve anlaşılır bir şekilde dokümanite edilmelidir. Elektronik sağlık kayıtları gibi iletişim araçlarının etkin kullanımı da bu süreçte önemlidir.

Empati nedir?

Empati, başka bir kişinin duygularını ve perspektifini anlamak ve bu duyguları paylaşmaktır. Başka bir deyişle, empati kurmak, bir başkasının yerine kendini koyarak onun ne hissettiğini ve ne düşündüğünü anlamaya çalışmaktır.

Örnek: Bir arkadaşınız çok stresli bir dönem geçiriyor ve bu durum onu oldukça üzgün ve kaygılı yapıyor. Bu durumda, arkadaşınızın bu zor döneminde kendisini nasıl hissettiğini anlamaya çalışırsınız. Ona şunu söyleyebilirsiniz: "Görüyorum ki gerçekten zor bir dönemdesin ve bu seni çok yoruyor. Aynı durumda olsaydım ben de kendimi benzer şekilde hissederdim. Senin yanımdayım ve eğer konuşmak istersen buradayım."

Empati, sadece başkalarının duygusal durumunu anlamakla kalmaz, aynı zamanda destek olma ve karşı tarafın duygusal yükünü hafifletme amacını da taşır. Bu, ilişkileri güçlendiren ve insanları birbirine yakınlaştıran önemli bir yetenektir.

Çocuğu erişkinden farklı kılan özellikler nelerdir?

Çocuklar, erişkinlerden hem fiziksel hem de psikolojik açıdan birçok özellikleriyle farklıdır. Çocuğu erişkinden farklı kılan temel özellikler:

Fiziksel Gelişim: Çocukların vücutları hala büyümekte ve gelişmektedir. Kemik ve kas yapıları erişkinlere göre daha esnektir, ancak büyüme plakaları nedeniyle kırılmalara daha yatkındırlar. Ayrıca, bağışıklık sistemleri erişkinlerinki kadar gelişmemiştir.

Psikolojik ve Duygusal Gelişim: Çocuklar, duygusal ve zihinsel gelişim süreçleri içinde olduklarından, duygularını tanımlamak ve yönetmek konusunda erişkinlerden farklıdırlar. Empati geliştirme, öfke yönetimi ve sosyal beceriler gibi duygusal yetenekler zaman içinde olgunlaşır.

Bilişsel Gelişim: Çocukların beyinleri sürekli olarak öğrenme ve keşfetme sürecindedir. Düşünme, karar verme ve problem çözme becerileri erişkinler kadar gelişmiş değildir. Çocuklar daha fazla hayal gücüne ve yaratıcılığa sahiptirler.

Sosyal İlişkiler: Çocukların sosyal becerileri ve ilişkileri de gelişim sürecindedir. Aileye ve bakım verenlere olan bağımlılıkları, arkadaşlık ilişkileri, oyun oynama davranışları gibi sosyal dinamikler, çocuklarda farklıdır.

Dil Gelişimi: Çocuklar, dil becerilerini geliştirirken dil öğrenme sürecinde bazı aşamalardan geçerler. Kelime dağarcıkları, dilbilgisi ve iletişim becerileri zamanla olgunlaşır.

Fizyolojik, Anatomik ve İşlevsel Farklılıklar: Metabolizma hızları, enerji ihtiyaçları ve beslenme gereksinimleri erişkinlere göre farklıdır. Örneğin, çocuklar daha fazla enerjiye ihtiyaç duyar ve hızlı metabolizmaları nedeniyle daha sık yemek yemeleri gerekebilir.

Eğitim ve Öğrenme: Çocuklar, oyun ve keşif yoluyla öğrenme eğilimindedirler. Eğitim yöntemleri, dikkat süreleri, motivasyon kaynakları erişkinlerden farklıdır.

Eğitim ve Öğrenme: Çocuklar, oyun ve keşif yoluyla öğrenme eğilimindedirler. Eğitim yöntemleri, dikkat süreleri, motivasyon kaynakları erişkinlerden farklıdır.

Sonuç olarak, çocuklar ve yetişkinler arasındaki fizyolojik, metabolik ve anatomik farklılıklar derindir. Tıbbi tedavi ve bakımda kişiye özel yaklaşımlar gerektirir. Bu farklılıkları anlamak, çocuklarla çalışan sağlık profesyonelleri için çok önemlidir, çünkü çocukları basitçe "*küçük yetişkinler*" olarak tedavi edilemezler.

Hekimler için çocuk hastaya yaklaşımın temel özelliklerini nelerdir?

Çocuk hastalara yaklaşım, yetişkin hastalardan farklılık gösterebilir ve belirli özellikler taşır. İşte hekimlerin çocuk hastalara yaklaşımında dikkat etmesi gereken temel özellikler:

Empati ve Sabır: Çocuklar, duygularını ve rahatsızlıklarını tam olarak ifade edemeyebilirler. Hekim, sabırlı olmalı ve çocuğun duygusal durumunu anlamaya çalışmalıdır.

Yaşa Uygun İletişim: Çocuğun yaşına ve gelişim seviyesine uygun bir dil kullanmak önemlidir. Karmaşık tıbbi terimler yerine basit ve anlaşılır açıklamalar tercih edilmelidir.

Oyun ve Görselleştirme: Özellikle küçük çocuklarla iletişim kurarken oyun, oyuncaklar ve görselleştirme teknikleri kullanılabilir. Bu, çocuğun rahatlamasına ve işbirliği yapmasına yardımcı olur.

Aile Dahil Etme: Ebeveynler veya bakıcılar, çocuk hastanın tedavi sürecinde aktif rol oynamalıdır. Hekim, aileyi bilgilendirmeli ve onların endişelerini dinlemelidir.

Rutin ve İstikrar: Çocuklar, rutinelere ve istikrara ihtiyaç duyarlar. Hekim ziyaretleri sırasında belirli bir rutine sadık kalmak, çocuğun kendini güvende hissetmesine yardımcı olabilir.

Pozitif Güçlendirme: Çocukların işbirliğini artırmak için pozitif geri bildirim ve teşvik önemlidir. Başarıları ve cesaretleri övülmelidir.

Korkulara Saygı: Çocukların tıbbi müdahalelerden korkabilecekleri unutulmamalıdır. Hekim, çocuğun korkularını anlamalı ve onları ciddiye almalıdır.

Hassasiyet ve Güven: Çocuklara nazikçe yaklaşmak ve onlara güven vermek, tedavi sürecinin başarılı olmasını sağlar. Çocuğa yapılacak işlemler hakkında yalan söylenmemelidir.

Bu temel özellikler, çocuk hastalarla etkili bir şekilde iletişim kurmayı ve tedavi süreçlerini olumlu yönde etkilemeyi sağlar.

Hipokrat Andı Nedir?

Hipokrat andı, hekimlerin mesleklerini dürüst bir şekilde uygulayacaklarına dair tarih boyunca ettikleri yemindir. Adını "tıbbın babası" olarak kabul edilen ve İstanköy (Kos) adasında¹ yaşayan antik Yunan hekimi Hipokrat'tan alan yemin, tıp etiğinin ilkelerini ortaya koyar. Orijinal Yemin, modası geçmiş ve tartışmalı unsurları nedeniyle çağdaş etik standartları ve uygulamaları yansıtan modern uyarlamalarla zaman içinde gelişmiştir.

Yeminde yaygın olarak bulunan temel unsurlar şunlardır:

Fayda: Doktorlar, hastalarının yararına hareket etmeyi taahhüt ederler.

Kötüye Kullanılmama: "*Zarar vermeme*" ve hastalara zarar verebilecek tedavilerden kaçınma sözü.

Gizlilik: Hasta mahremiyetine saygı gösterme ve tıbbi bilgilerini gizli tutma taahhüdü.

Profesyonellik: Mümkün olan en iyi bakımı sağlamak için tıbbi uygulama standartlarını ve sürekli eğitimi desteklemek.

Eğiticiye Saygı: Tıp eğitimcilerinin ve danışmanlarının bilgi ve rehberliğini kabul etmek ve saygı duymak.

Hipokrat Yemini'nin orijinal metni zaman içinde geliştirilip değiştirilmiştir. Günümüze uyarlanan çeşitli versiyonları mevcuttur. Bununla birlikte, etik uygulama ve hasta bakımının temel ilkeleri yeminin merkezinde yer almaktadır.

¹İstanköy veya Kos Adası Bodrum Yarımadası'nın karşısında, Anadolu'dan 8 mil uzakta yer alan bir Ege adasıdır. 2019 verilerine göre nüfusu 60.500'dür. Adada turizm oldukça gelişmiştir. Antik kalıntılar bulunmaktadır. İstanköy şehrinde yer alan ve hekim Hipokrat ile ilişkilendirilen bir ağaç (Hipokrat Ağacı) meşhurdur. Adada yaşayan halkın bir bölümü Yunanistan vatandaşı Türk ve Müslümanlardan oluşur. Sayıları 3.000 ila 4.000 arası olduğu tahmin edilen Türk kökenli nüfus ağırlıklı olarak Platani köyünde ve Kos şehir merkezinde yaşar.

HEKİMLİK ANDI

Hekimlik mesleğinin bir üyesi olarak kabul edildiğim şu anda;

Yaşamımı insanlığın hizmetine adayacağıma,

Mesleğimi bana öğretenlere, hak ettikleri saygıyı ve minnettarlığı
göstereceğime,

Mesleğimi vicdanımla ve onurumla uygulayacağıma,

Önceliği her zaman hastamın sağlığına vereceğime,

Hastamın bana açtığı sırları, yaşamını yitirdikten sonra bile gizli
tutacağıma,

Tıp mesleğinin yüce geleneklerini ve saygınlığını, bütün gücümle
koruyacağıma,

Meslektaşlarımı kardeşlerim sayacağıma,

Yaş, hastalık ya da engellilik, inanç, etnik köken, cinsiyet, milliyet,
politik düşünce, ırk, cinsel yönelim, toplumsal konum ya da başka
herhangi bir özelliğin, görevimle hastam arasına girmesine izin
vermeyeceğime,

İnsan yaşamına en üst düzeyde saygı göstereceğime,

Bana gözdağı veriliyor olsa bile, tıbbi bilgimi, insan haklarını ve
birey özgürlüklerini çiğnemek için kullanmayacağıma,

Kararlılıkla, özgürce ve onurum üstüne,

Ant içerim

12. yüzyıl Bizans yazmasında haç şeklinde
düzenlenmiş yemin metni